

DLABSE355 – Οικονομική θεωρία του περιβάλλοντος και της ανάπτυξης

Τίτλος μαθήματος	Οικονομική θεωρία του περιβάλλοντος και της ανάπτυξης				
Κωδικός μαθήματος	DLABSE355				
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	Προπτυχιακό				
Έτος/ Εξάμηνο	3 ^ο Εξάμηνο / Φθινοπωρινό				
Όνομα διδάσκοντα	Ιωάννης Βιολάρης				
ECTS	10	Διαλέξεις / Βδομάδα	-	Εργαστήριο / Βδομάδα	-
Σκοπός και στόχοι μαθήματος	<p>Αυτό το μάθημα παρέχει στους φοιτητές μια ολοκληρωμένη και ισορροπημένη ανάλυση στα οικονομικά του περιβάλλοντος και της οικονομικής ανάπτυξης με έμφαση στη θεωρία που οδηγεί σε θέματα πολιτικής. Παρουσιάζει την οικονομική θεωρία στο πλαίσιο των κρίσιμων συζητήσεων πολιτικής και περιπτώσιακών μελετών συγκεκριμένων ανά θέμα, για να εξεταστεί πώς η θεωρία σχετίζεται με τα περιβαλλοντικά προβλήματα που δημιουργούνται από την οικονομική δραστηριότητα και τα προβλήματα και τις προοπτικές των αναπτυσσόμενων χωρών.</p> <p>Μέσα από μια σειρά ενοτήτων που είναι αφιερωμένες σε συγκεκριμένες ομάδες θεσμών, το μάθημα εξετάζει τις επιδράσεις των θεσμών στην οικονομική μεγέθυνση, τα δικαιώματα ιδιοκτησίας, την ανάπτυξη της αγοράς, καθώς και την παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών. Το μάθημα διερευνά τα σημαντικά ζητήματα του γιατί κάποιες χώρες αναπτύσσονται πιο γρήγορα από άλλες και γιατί μερικές αποτυγχάνουν, ενώ άλλες είναι επιτυχείς.</p>				
Μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζουν τις βασικές έννοιες για το περιβάλλον και το ρόλο της οικονομικής του περιβάλλοντος • Γνωρίζουν τις βασικές έννοιες της οικολογίας • Γνωρίζουν τους παράγοντες που συντελούν στη δημιουργία περιβαλλοντικών προβλημάτων • Γνωρίζουν τον ορισμό των δημόσιων αγαθών στην επιστήμη των οικονομικών και την επίπτωση που έχουν στη μεγιστοποίηση της κοινωνικής ευημερίας. • Γνωρίζουν την επίπτωση των δικαιώματα ιδιοκτησίας στην οικονομική του περιβάλλοντος και στη μεγιστοποίηση της κοινωνικής ευημερίας • Γνωρίζουν τη θεωρία των εξωτερικοτήτων (ή εξωτερικών 				

	<p>επιδράσεων – externalities), τα είδη τους και στη διάσταση που προκαλούν μεταξύ ιδιωτικού και κοινωνικού κόστους και οφέλους.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζουν την έννοια των περιβαλλοντικών φόρων (φόροι Ρίγου) και τον τρόπο υπολογισμού τους. • Γνωρίζουν την έννοια της διαπραγμάτευσης και εθελούσιας συμφωνίας ανάμεσα στα μέρη που ρυπαίνουν και στα μέρη που δέχονται τη ρύπανση (θεώρημα Coase). • Κατατάσσουν κοινά προβλήματα των αναπτυσσόμενων χωρών, αλλά και να συνειδητοποιήσουν ότι οι χώρες αυτές μπορεί να είναι πολύ διαφορετικές μεταξύ τους. • Διαφοροποιούν τα διάφορα θεωρητικά μοντέλα που χρησιμοποιούνται για να εξηγήσουν την οικονομική ανάπτυξη και την άνιση ανάπτυξη. • Αναγνωρίζουν μέτρα πολιτικής με στόχο την άμβλυση των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι αναπτυσσόμενες χώρες. • Εξηγούν την αυξανόμενη αλληλεξάρτηση της παγκόσμιας οικονομίας από την άποψη των τροφίμων, της ενέργειας, των φυσικών πόρων, της τεχνολογίας, των πληροφοριών και των χρηματοοικονομικών ροών. Συντονισμένες προσεγγίσεις είναι απαραίτητες. • Αναγνωρίζουν το γεγονός ότι τα προβλήματα της ανάπτυξης θα πρέπει να αντιμετωπίζονται υπό μία θεσμική, δομική και αγοραία προοπτική. Οι σχετικές θεωρίες πρέπει πάντα να συνδυάζεται με ρεαλιστικούς θεσμούς. • Κατανοήσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ των αναπτυσσόμενων χωρών. • Κριτικά εξετάσουν θεωρίες και μοντέλα οικονομικής ανάπτυξης. • Αναγνωρίσουν τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αναπτυσσόμενες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων της φτώχειας, του πληθυσμού, της αστικοποίησης, και της εκπαίδευσης. • Εξοικειωθούν με τη συζήτηση για αγροτικό μετασχηματισμό, εμπορική πολιτική, προώθηση εξαγωγών και υποκατάσταση εισαγωγών. • Κατανοήσουν την επίδραση των προβλημάτων του ισοζυγίου πληρωμών και των μακροοικονομικών πολιτικών σταθεροποίησης. • Αναλύουν τα ζητήματα που συνδέονται με την εξωτερική βοήθεια και τις επενδύσεις 		
Προ-απαιτούμενα	Όχι	Συν-απαιτούμενα	Όχι
Περιεχόμενο μαθήματος	Εβδομάδα 1: Βασικές έννοιες για το περιβάλλον και το ρόλο της οικονομικής του περιβάλλοντος - οικολογίας		

	<p>Εβδομάδα 2: Παράγοντες δημιουργίας περιβαλλοντικών προβλημάτων. Δημόσια αγαθά. Δικαιώματα ιδιοκτησίας και μεγιστοποίηση της κοινωνικής ευημερίας</p> <p>Εβδομάδες 3 & 4: Θεωρία των εξωτερικότητων, είδη, διάσταση μεταξύ ιδιωτικού και κοινωνικού κόστους και οφέλους.</p> <p>Εβδομάδα 5: Υπολογισμός περιβαλλοντικών φόρων - Φόροι Pigou</p> <p>Εβδομάδα 6: Η έννοια της διαπραγμάτευσης και εθελούσιας συμφωνίας ανάμεσα στα μέρη που ρυπαίνουν και στα μέρη που δέχονται τη ρύπανση (θεώρημα Coase)</p> <p>Εβδομάδα 7: Εισαγωγή στην Οικονομική Ανάπτυξη: Οικονομική Ανάπτυξη και Οικονομική Μεγέθυνση</p> <p>Εβδομάδα 8: Αίτια – Θεωρίες υπανάπτυξης- Θεωρίες οικονομικού δυαδισμού</p> <p>Εβδομάδες 9 & 10: Εκβιομηχάνιση και ανάπτυξη</p> <p>Εβδομάδες 11 & 12: Οικονομική μεγέθυνση: αύξηση της ποσότητας των παραγωγικών συντελεστών, αύξηση της ποιότητας των παραγωγικών συντελεστών, επιδράσεις της τεχνολογικής αλλαγής</p> <p>Εβδομάδα 13: Επανάληψη</p>
Μέθοδοι Διδασκαλίας	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις με μορφή βίντεο: διαλέξεις μέσω βίντεο μικρής διάρκειας (το κάθε βίντεο είναι διάρκειας μέχρι και 20 λεπτά). • Παρουσιάσεις με σημειώσεις: Παρουσιάσεις σε μορφή PowerPoint με επεξηγηματικές σημειώσεις για καλύτερη παρουσίαση του περιεχομένου και βελτίωση του βαθμού κατανόησης του φοιτητή. • Παρουσιάσεις με αφήγηση. • Διαδραστικές παρουσιάσεις. • Σημειώσεις διδάσκοντα • Εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου • Διαδικτυακή αλληλεπίδραση: Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα πραγματοποιούνται διαδικτυακές συναντήσεις ανάμεσα στο ακροατήριο και τον διδάσκοντα για συζήτηση επί του περιεχομένου, επίλυση αποριών και αξιολόγηση εργασιών, φόρουμ γνωριμίας, φόρουμ αποριών.
Βιβλιογραφία	<ul style="list-style-type: none"> • Πολυχρονόπουλος, Γ. - Τσουνής, Ν., (2017), <i>Μικροοικονομική</i>

	<p><i>Ανάλυση</i>, Αθήνα: Φωτογιούνη-κα ΕΠΕ.σσ.524-557</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πολυχρονόπουλος, Γ. - Τσουνής, Ν., (2015), <i>Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις</i>, Αθήνα: Φωτογιούνη-κα ΕΠΕ, σσ.40-56, 271-319 • <u>Tom Tietenberg, Lynne Lewis</u>, (2010), Οικονομική Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων
Αξιολόγηση	<p>Η τυπική αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνεχή αξιολόγηση <ul style="list-style-type: none"> ○ 10% του συνολικού βαθμού του μαθήματος για ενεργό συμμετοχή στις δραστηριότητες δυναμικής διαδικτυακής αλληλεπίδρασης ○ 30% του συνολικού βαθμού του μαθήματος για γραπτές εργασίες, ενδιάμεσες εξετάσεις, δραστηριότητες και ασκήσεις <ul style="list-style-type: none"> • Τελική εξέταση (60% του συνολικού βαθμού του μαθήματος)
Γλώσσα	Ελληνική